

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/28/2013
Identifikačné číslo spisu:	6011200560
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6011200560.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: CHIRANA T.Injecta, a. s., Dr. Alberta Schweitzera 194, Stará Turá, IČO:35 812 443, zastúpeného JUDr. Mgr. Jánom Čarnogurským, advokátom, Advokátska kancelária ULC Čarnogurský, s. r. o., Tvarožkova 5, Bratislava, proti žalovanému: JUDr. Vlasta Olekšáková, Helsinská 33, Martin, správca konkurznej podstaty úpadcu SPARTA, a. s., M. R. Štefánika 1833, Dolný Kubín, zastúpeného Pohanka & Partners, s. r. o., Radlinského 1716, Dolný Kubín, IČO: 36 867 217, o vylúčení veci z konkurznej podstaty úpadcu, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 29Cbi 6/2011-248 zo dňa 22. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. februára 2013, č. k. 29Cbi 6/2011-248 m e n í tak, že návrh žalovaného na prerušenie konania z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 29Cbi 6/2011-248 zo dňa 22. februára 2013, prerušil konanie vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 29Cbi 6/2011 do právoplatného skončenia konania sp. zn. 8Cb 422/2010 vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 20. 02. 2004 sa žalobca domáhal vylúčenia veci z konkurznej podstaty úpadcu SPARTA, a. s., Dolný Kubín. Na pojednávaní konanom dňa 04. 02. 2013 žalovaný navrhol, aby súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konania, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 8Cb/422/2010.

Žalobca s prerušením konania nesúhlasil s tým, že nehnuteľnosť, ktorá je predmetom žaloby je naďalej zahrnutá do konkurznej podstaty úpadcu a žiadal, aby súd vo veci rozhodol.

Súd prvého stupňa zistil, že na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom prebieha konanie v právnej veci žalobcu CHIRANA T.Injecta, a. s., Stará Turá proti žalovanému 1/ M.O.C., s. r. o. Stará Turá, žalovanému 2/ CH-PRINT, a. s., Stará Turá, o určenie vlastníckeho práva. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č. k. 8Cb/422/2010-883 zo dňa 18. 12. 2012 určil, že žalobca je vlastníkom

okrem iného aj nehnuteľností, ktorých vylúčenia sa žalobca domáha v konaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 29Cbi 6/2011. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní súdu oznámil, že rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom nie je právoplatný, nakoľko bolo zo strany žalovaných voči nemu podané odvolanie. V konaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 29Cbi 6/2011 sa žalobca domáha proti žalovanému vylúčenia nehnuteľností špecifikovaných v petite žalobného návrhu z konkurznej podstaty úpadcu. V priebehu konania došlo zo strany správcu konkurznej podstaty k odpredaju predmetných nehnuteľností a v súčasnej dobe navrhovateľ vedie spor o určenie vlastníctva.

Súd prvého stupňa skonštatoval, že v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 8Cb/422/2010 sa rieši otázka určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorá má podstatný vplyv a význam na rozhodnutie súdu vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. 29Cbi 6/2011, preto s poukazom na ust. § 109 ods. 2 písm. c.) O. s. p. návrhu na prerušenie konania vyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s prerušením konania. Žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd konanie nepreruší a návrh žalovaného na prerušenie konania zamietne. Žalobca má za to, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko neboli splnené podmienky pre prerušenie konania a prerušením konania by došlo k porušeniu ústavného práva žalobcu zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Žaloba smerujúca proti správcovi na vylúčenie veci z konkurznej podstaty, do ktorej ju správca nesprávne zapísal, je svojou povahou procesnou, verejnoprávnou žalobou, a nie žalobou hmotnoprávnou. Nie je vylúčené, aby určovacou žalobou, napr. o určenie vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c) O. s. p., o ktorej nebude rozhodovať konkurzný súd, bolo rozhodnuté, že vec nepatrí úpadcovi, ale tretej osobe. O práve založenom predpismi hmotného práva, ktoré zostávajú iba právnym dôvodom žaloby, sa súd preto prípadne vyjadruje iba ako o predbežnej otázke v odôvodnení rozhodnutia, nerieši ju v enunciiate rozsudku. Na základe uvedeného má žalobca za to, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení, pretože súd vo svojom rozhodnutí o prerušení konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. nedostatočne zohľadnil požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov konania vyplývajúcu z § 6 O. s. p., ktorá je zakotvená v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej žalobca tiež uviedol, že určovacia žaloba a žaloba vylučovacia si navzájom nekonkurujú, teda určovacia žaloba nebráni rozhodnutiu o vylučovacej žalobe.

Ďalej má žalobca za to, že v napadnutom uznesení nebolo vôbec právne zdôvodnené, prečo existencia súdneho konania o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli nezákonne odpredané v rámci konkurzu má vplyv a význam na konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Takýmto postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Z uvedeného dôvodu je nemožné posúdiť, či si konkurzný súd dostatočne splnil svoju povinnosť, spočívajúcu v povinnosti najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami predtým ako konanie preruší, preto je uznesenie v tejto časti nepreskúmateľné, čo sa považuje za porušenie práva účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia a za odňatie možnosti konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Najvyšší súd zo spisu zistil, že žalobou podanou na súd dňa 20. 02. 2004 sa žalobca domáhal vylúčenia spoluvlastníckeho podielu 2104/10852 na stavbe bez súpisného čísla - výrobná hala a na pozemku parcela č. 1167/1, zastavané plochy o výmere 10 852 m², na ktorom stavba výrobnej haly stojí, zapísané na LV č. 5306, katastrálne územie Stará Turá, (ďalej len „spoluvlastnícky podiel“) zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Na pojednávaní konanom dňa 04. 02. 2013 požiadal žalovaný o prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 8Cb/422/2010, v ktorom sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva aj k vyššie uvedenému spoluvlastníckemu podielu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriaďovať aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O. s. p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. musia súdy vykladať a uplatňovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4). Zo žiadneho ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Všeobecný súd sa pri uplatňovaní procesného postupu podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku preto musí spravovať aj požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku Ústavy Slovenskej republiky a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (viď Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 21/2000).

V danom prípade nebolo v neskôr začatom konaní o určovacej žalobe vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 8Cb 422/2010 meritórne rozhodnuté, a preto si súd v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu môže samostatne vyriešiť ako tzv. predbežnú právnu otázku, či spoluvlastnícky podiel je alebo nie je vo vlastníctve žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že vylučovacia žaloba sa spravidla opiera o vlastnícke právo, výkonom rozhodnutia sa však nerieši vlastníctvo k predmetným veciam, i keď v konaní sa súd touto otázkou bude zaoberať ako otázkou predbežnou. Aktívne legitimovanou osobou na podanie vylučovacej žaloby je osoba, ktorá tvrdí, že vec nemala byť zaradená do súpisu konkurznej podstaty, z čoho vyplýva, že touto osobou by nemusel byť ani vlastník veci. Určovacia žaloba nebráni rozhodnutiu o vylučovacej žalobe.

Najvyšší súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že skôr začaté súdne konanie o vylúčenie veci s konkurznej podstaty úpadcu prebieha takmer 10 rokov, počas ktorých bolo uskutočnených viacero súdnych pojednávaní, na ktorých bolo vykonávané dokazovanie, a preto je prerušenie tohto konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. do právoplatného skončenia neskôr začatého konania o určovacej žalobe (rok 2010), spomedzi iných možných opatrení (predovšetkým vyriešenie tzv. predbežnej otázky) najzdĺhavejším opatrením v postupe súdu pri vedení konania, pretože ochrana práv účastníkov tohto súdneho konania by sa mohla reálne naplňať až po právoplatnom skončení neskôr začatého konania o určovacej žalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že súd prvého stupňa nemal konanie prerušiť, keďže na to neboli splnené podmienky, a preto jeho rozhodnutie podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.